

จดหมายข่าว

เพื่อการเตรียมภัย ด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
ระบบการจัดการและการเตือนภัย

ปัจจุบัน “ISO/IEC 17000 Series” รากฐานความเชื่อมั่นของ ระบบการประเมินความ สอดคล้องโลก

ปีที่ 16 ฉบับที่ 146 เดือนพฤษภาคม 2569

“พลิกโฉมการจัดการสิ่งแวดล้อม” ก้าวใหม่ของ ISO 14001 : 2026
เมื่อหัวใจของแรงงานคือรากฐานที่เหนือกว่าความมั่งคั่ง
ปลดล็อกศักยภาพข้อมูลระดับผลิตภัณฑ์ ก้าวสู่มาตรฐานสากลที่เป็นหนึ่งเดียว

ISSN 2228-9925

จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย

ปีที่ 16 ฉบับที่ 146 เดือนพฤษภาคม 2569

Management System Certification Institute (Thailand): MASCI
1025, 11th 18th Floor, Yakult Building,
Phaholyothin Road, Phayathai, Phayathai, Bangkok
10400, Thailand
Tel. (+662) 617-1727-36 Fax. (+662) 617-1708
www.masci.or.th

กอง บก. ขอกล่าวสวัสดิ์ท่านผู้อ่าน “จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน” สำหรับบทความที่น่าสนใจประจำเดือนพฤษภาคม 2569 ทีมงาน INTELLIGENCE UNIT ได้สรุปบทวิเคราะห์เรื่อง “พลิกโฉมการจัดการสิ่งแวดล้อม” ก้าวใหม่ของ ISO 14001 : 2026 และเมื่อหัวใจของแรมจวนคือรากฐานที่เหนือกว่าความมั่นคง ในส่วน STANDARD WARNING ได้แก่ ปัจจุบัน “ISO/IEC 17000 SERIES” รากฐานความเชื่อมั่นของระบบการประเมินความสอดคล้องโลก และปลดล็อกศักยภาพข้อมูลระดับผลิตภัณฑ์ ก้าวสู่มาตรฐานสากลที่เป็นหนึ่งเดียว

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการ และการเตือนภัย หรือ Intelligence Unit

กอง บก.

“พลิกโฉมการจัดการสิ่งแวดล้อม” ก้าวใหม่ของ ISO 14001 : 2026

ในยุคที่โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตสภาพภูมิอากาศและความผันผวนของทรัพยากรมาตรฐาน ISO 14001 ได้กลายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างสอดคล้องกับบริบทใหม่ของสังคมโลก

หัวใจสำคัญของ ISO 14001 ยังคงยึดหลัก Plan-Do-Check-Act (PDCA) ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถระบุประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects) และประเมินผลกระทบได้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นที่บทบาทนำของผู้บริหารระดับสูง (Leadership) ในการบูรณาการระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับทิศทางของธุรกิจ การทำความเข้าใจบริบทขององค์กร (Context of Organization) ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม และการมุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ (Environmental Performance) มากกว่าเพียงแค่ทำตามขั้นตอน

สิ่งใหม่ใน ISO 14001: 2026
การปรับปรุงครั้งล่าสุดนี้ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้มาตรฐานสอดคล้องกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของโลกยุคปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

- 1. Climate Action Integration** การบูรณาการข้อกำหนดเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของบริบทองค์กรและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2. Life Cycle Perspective** การขยายขอบเขตการมองเห็นให้ครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบไปจนถึงการกำจัดซาก
- 3. Supply Chain Focus** การขยายขอบเขตการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ และบริการที่หน่วยงานภายนอกจัดหา (externally provided processes, products and services) ตลอดห่วงโซ่อุปทานมากยิ่งขึ้น
- 4. Resilience & Biodiversity** การเพิ่มความสำคัญต่อประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อเสริมความสามารถขององค์กรในการรับมือกับความไม่แน่นอนในระยะยาว

สิ่งสำคัญคือ การก้าวสู่มาตรฐานฉบับใหม่นี้เป็นการเสริมสร้างความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวขององค์กรต่อความเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และห่วงโซ่อุปทานโดยการเปลี่ยนผ่านจากการมุ่งเน้นเพียงการ

ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) สู่อการสร้างคุณค่าเชิงกลยุทธ์ในระยะยาว (Long-term Value Creation) ซึ่งจะช่วยให้องค์กรสามารถคาดการณ์และรับมือกับความผันผวนของห่วงโซ่อุปทานและมาตรการทางการค้าโลกที่เข้มงวดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับตัวในครั้งนี้จึงไม่ใช่เพียงการรักษามาตรฐานเดิมไว้ แต่คือการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันผ่านนวัตกรรมสีเขียว เพื่อสร้างรากฐานที่มั่นคงและยั่งยืนท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคมในยุคปัจจุบัน

โอกาสเชิงกลยุทธ์ ESG และเศรษฐกิจหมุนเวียน
ISO 14001: 2026 สามารถทำหน้าที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงานด้าน ESG และการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนขององค์กรได้อย่างเป็นระบบ ช่วยให้องค์กรสามารถตอบโต้เรื่องเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ได้อย่างเป็นรูปธรรมผ่านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการลดของเสียจากต้นทางซึ่งนอกจากจะช่วยรักษาโลกแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกอีกด้วย องค์กรที่เริ่มต้นเส้นทางนี้ในวันนี้สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้นำด้านความยั่งยืนอย่างแท้จริงต่อไป

ที่มา:
<https://www.iso.org/standard/14001>

เมื่อหัวใจของแรงงานคือรากฐานที่เหนือกว่าความมั่นคง

วันแรงงานสากล (International Workers' Day) ตรงกับวันที่ 1 พฤษภาคม ของทุกปี และสำหรับปี 2569 (ค.ศ.2026) ทั่วโลกต่างเฉลิมฉลองวันแรงงานสากลท่ามกลางกระแสการเรียกร้องความเท่าเทียมอย่างเข้มข้นกว่าปีอื่นๆ ภายใต้หัวข้อการรณรงค์เรื่อง “Workers Over Billionaires” ซึ่งให้ความสำคัญกับชีวิตความเป็นอยู่ของแรงงานเหนือนิยามความสำเร็จเชิงตัวเลขของความมั่งคั่งแบบอภิมหาเศรษฐีในขณะท้องกิจการแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ก็ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมการทำงานในด้านสุขภาพจิตเช่นกัน

หัวใจสำคัญของการรณรงค์นี้ไม่ได้เป็นเพียงการเรียกร้องค่าจ้างที่เป็นธรรมเท่านั้น แต่คือการทวงคืนสุขภาพจิตในมิติต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สุขภาพจิต (Mental Health) ที่มีถูกมองข้ามในระบบเศรษฐกิจที่เน้นประสิทธิภาพการผลิตสูงสุด และในบริบทของการจัดการมาตรฐานสากล เครื่องมือที่ทรงพลังที่สุดในการตอบรับเสียงเรียกร้องนี้คือ ISO 45003, Occupational health and safety management – Psychological health and safety in the workplace – Guidelines ซึ่งเป็นมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพจิตของผู้ปฏิบัติงานฉบับแรกของโลก

จากคำโรสุ่งสุด สู่ความปลอดภัยทางใจที่ยั่งยืน

การรณรงค์เรื่อง “Workers Over Billionaires” สะท้อนให้เห็นถึงความไม่สมดุลในโลกการทำงานยุคใหม่ เมื่อความมั่งคั่งขององค์กรเติบโตขึ้น แต่พนักงานกลับเผชิญกับภาวะหมดไฟ (Burnout) ความเครียดสะสม และการคุกคามในที่ทำงาน ด้วยเหตุนี้ มาตรฐาน ISO 45003 จึงเข้ามาทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่าง “จริยธรรม” และ “การบริหารจัดการ” โดยเปลี่ยนเรื่องนามธรรมอย่างเช่นเรื่อง

ของความรู้สึกให้กลายเป็น “ความเสี่ยงทางจิตสังคม” (Psychosocial Risks) ที่องค์กรต้องดูแลอย่างเป็นระบบ “ISO 45003” พิมพ์เขียวเพื่อปกป้องคนทำงาน

หาก ISO 45001 คือเกราะป้องกันอุบัติเหตุทางกาย ISO 45003 ก็คือโครงสร้างพื้นฐานที่ปกป้องจิตวิญญาณของคนทำงาน มาตรฐานนี้ไม่ได้มุ่งเน้นแค่การปล่อยปละหน้เมื่อพนักงานล้มป่วย แต่เน้นที่การป้องกันเชิงรุกผ่านองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1.การระบุอันตราย (Hazard Identification) องค์กรจำเป็นต้องพิจารณาให้เห็นว่าการะงานที่หนักเกินไป (Workload) การขาดอำนาจตัดสินใจในงาน (Job Control) หรือโครงสร้างองค์กรที่คลุมเครือ ไม่ใช่เรื่องปกติของธุรกิจ แต่คืออันตรายที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตพนักงาน

2.วัฒนธรรมและการนำองค์กร มาตรฐานนี้เน้นย้ำว่าสุขภาพจิตจะดีได้ต้องเริ่มจากผู้นำ หากผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับตัวเลขจนละเลยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือปล่อยให้มีการกลั่นแกล้ง (Bullying) ในที่ทำงาน เป็นต้น ย่อมขัดต่อหลักการ Workers Over Billionaires อย่างเห็นได้ชัด

3.การออกแบบงาน (Work Design) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้คนทำงานรู้สึกมีคุณค่า มีบทบาทที่ชัดเจน และได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอคือการคืนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน

ประโยชน์ที่มากกว่าตัวเลขคือ เมื่อพนักงานมีความสุข องค์กรย่อมยั่งยืน การนำ ISO 45003 มาใช้ ไม่ได้เป็นเพียงการทำตามมาตรฐานเพื่อการรับรอง แต่คือการประกาศจุดยืนว่าองค์กรเลือกอยู่เคียงข้างผู้ปฏิบัติงานซึ่งผลลัพธ์ที่ตามมานั้นมีคุณค่าเกินกว่ามูลค่าทรัพย์สินใดๆ ดังต่อไปนี้

•**การลดต้นทุนที่มองไม่เห็น** การลาป่วยจากความเครียด และการสูญเสียบุคลากร

ที่มีความสามารถ (Turnover) คือต้นทุนมหาศาล การปกป้องสุขภาพจิตจึงเป็นการรักษาทรัพยากรที่สำคัญที่สุดไว้

•**นวัตกรรมและการเติบโต** พนักงานที่รู้สึกปลอดภัยทางใจ (Psychological Safety) จะกล้าคิด กล้าทำข้ามขีดจำกัด และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้องค์กรมากกว่าพนักงานที่ทำงานด้วยความหวาดกลัว

•**ความรับผิดชอบต่อสังคม** การสร้างที่ทำงานที่ปลอดภัยทางใจคือการส่งต่อคนที่มีสุขภาพจิตดีกลับสู่ครอบครัวและสังคม เป็นการสร้างวงจรแห่งความสุขที่เริ่มจากที่ทำงาน

เนื่องในวันแรงงานสากลในปี 2569 นี้ ถึงเวลาแล้วที่องค์กรต่างๆ จะต้องมองข้ามเพียงการเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว และหันมาพิจารณาว่าแรงงานของเราได้รับการปกป้องดูแลอย่างสมศักดิ์ศรีแล้วหรือยัง

การประยุกต์ใช้ ISO 45003 ร่วมกับระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ISO 45001 ที่มีอยู่แล้วคือคำตอบที่ชัดเจนที่สุดในการขับเคลื่อนเรื่องความสมดุลในโลกการทำงานยุคใหม่ (Workers Over Billionaires) ให้เป็นรูปธรรมเพราะหัวใจของแรงงานคือรากฐานที่เหนือกว่าความมั่นคงอันจะนำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืนขององค์กรต่อไป

องค์กรที่สนใจองค์ความรู้หรือบริการด้านการรับรองระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ฝ่ายรับรองระบบโทรศัพท์ 026171723 – 36 หรือ Email: SCD@masci.or.th

ที่มา:

1. <https://www.iso.org/obp/ui/en/#iso:std:iso:45003:ed-1:v1:en>
2. <https://www.ilo.org/topics-and-sectors/safety-and-health-work/world-day-safety-and-health-work-2026>

Standard Warning

**ปัจจุบัน “ISO/IEC 17000 Series”
รากฐานความ
เชื่อมั่นของระบบ
การประเมินความ
สอดคล้องโลก**

สำหรับโลกการค้าและการอุตสาหกรรมยุคใหม่ ความเชื่อมั่นคือหัวใจสำคัญที่ช่วยให้ผลิตภัณฑ์และบริการสามารถข้ามพรมแดนไปสู่ผู้บริโภคทั่วโลกได้ซึ่งชุดมาตรฐาน ISO/IEC 17000 (ISO/IEC 17000 Series) ได้กำหนดคำศัพท์และหลักการทั่วไปสำหรับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองเพื่อให้มั่นใจว่าผลการทดสอบ การตรวจ และการรับรองนั้น มีความถูกต้อง แม่นยำ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ไอเอสโอได้พัฒนา ISO/IEC 17000 Series ขึ้นมาเพื่อเป็นกรอบสำคัญของระบบการประเมินความสอดคล้องในระดับสากลโดยครอบคลุมข้อกำหนดสำหรับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทดสอบ ตรวจสอบ รับรอง และทวนสอบในรูปแบบต่างๆ ในขณะที่มาตรฐาน ISO/IEC 17000 ซึ่งเป็นมาตรฐานหลักด้านคำศัพท์และหลักการทั่วไปได้อธิบายแนวทางเชิงหน้าที่ (Functional Approach) ไว้ในภาคผนวก A โดยมองว่ากระบวนการประเมินความสอดคล้องประกอบด้วย 4 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การคัดเลือก (Selection) การกำหนดลักษณะ (Determination) การทบทวน (Review) และการรับรองผล (Attestation)

ขั้นตอนการคัดเลือก คือ การระบุว่าจะได้รับการประเมินและใช้ข้อกำหนดใดเป็นเกณฑ์ ส่วนการกำหนดลักษณะ คือ การรวบรวมและประเมินหลักฐานผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการประเมินสมรรถนะ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการทบทวนเพื่อพิจารณาผลที่ได้ ก่อนสื่อสารผลการประเมินผ่านการรับรองผล เช่น การออกใบรับรองหรือคำแถลงความสอดคล้อง ทั้งนี้ มาตรฐาน ISO/IEC 17000 ยังระบุเพิ่มเติมว่าขั้นตอนเหล่านี้สามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับประเภทและรูปแบบของแผนการประเมินความสอดคล้องที่นำมาใช้จากรายงานสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า ISO/IEC 17000 Series กำลังมีการปรับปรุงข้อกำหนดและแนวโน้มการประยุกต์ใช้ที่สำคัญเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและรูปแบบธุรกิจ ดังต่อไปนี้

1. ISO/IEC 17020 มาตรฐานสำหรับหน่วยตรวจ (Inspection Bodies) การปรับปรุงล่าสุดมุ่งเน้นไปที่การประยุกต์ใช้แนวคิด Risk-based Thinking ซึ่งบริหารจัดการบนพื้นฐานของความเสี่ยงในทุกกระบวนการตรวจ รวมถึงการเพิ่มความสำคัญต่อการควบคุมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการ

ดำเนินงานในยุคดิจิทัล

นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงแนวทางด้านความเป็นกลางและสมรรถนะของหน่วยตรวจโดยปรับโครงสร้างการจำแนกประเภทความเป็นอิสระของหน่วยตรวจจากเดิมที่แบ่งเป็น Type A Type B และ Type C ให้เหลือเพียง Type A และ Type non-A เพื่อลดความคลุมเครือในการตีความ และเพิ่มความยืดหยุ่นในการประยุกต์ใช้กับโครงสร้างองค์กรสมัยใหม่ในขณะที่ยังคงรักษาหลักความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของผลการตรวจประเมินไว้ในระดับสูง

2. ISO/IEC 17024 มาตรฐานการรับรองสมรรถนะบุคคล (Certification of Persons) ในขณะที่ตลาดแรงงานและทักษะวิชาชีพ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แนวโน้มการประยุกต์ใช้มาตรฐาน ISO/IEC 17024 ในปัจจุบันจึงเริ่มให้ความสำคัญกับกระบวนการประเมินสมรรถนะในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น เช่น การสอบผ่านระบบทางไกล และการบริหารความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือของการสอบออนไลน์ ขณะเดียวกัน องค์กรรับรองบุคลากรทั่วโลกยังเริ่มให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านดิจิทัลและเอไอมากขึ้นเนื่องจากสมรรถนะด้านนี้กำลังกลายเป็นทักษะสำคัญของตลาดแรงงานสากลซึ่งส่งผลให้ระบบการรับรองสมรรถนะบุคคลต้องมีความยืดหยุ่นทันสมัย และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของทักษะแห่งอนาคตได้ดียิ่งขึ้น

3. ISO/IEC 17065 มาตรฐานการรับรองผลิตภัณฑ์ กระบวนการ และบริการ ปัจจุบัน ภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มการประยุกต์ใช้ระบบการรับรองผลิตภัณฑ์ร่วมกับเทคโนโลยีด้าน supply chain traceability และ digital traceability มากขึ้น การเชื่อมโยงระบบการรับรองผลิตภัณฑ์เข้ากับห่วงโซ่อุปทานที่มีความซับซ้อน และการตรวจสอบย้อนกลับในรูปแบบดิจิทัลเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์มากขึ้น

การทำความเข้าใจและนำชุดมาตรฐาน ISO/IEC 17000 มาใช้อย่างถูกต้อง ไม่เพียงแต่ช่วยให้หน่วยตรวจสอบและรับรอง (CABs) ได้รับการยอมรับในระดับสากลผ่านข้อตกลงร่วม (MRA/MLA) เท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในด้านการลดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า และสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กรด้วย

แนวโน้มใหม่ของการประเมินความสอดคล้องในยุคดิจิทัล

นอกเหนือจากการปรับปรุงข้อกำหนดของมาตรฐานแล้ว ระบบการประเมินความสอดคล้องทั่วโลกยังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญจากเทคโนโลยีดิจิทัลและเศรษฐกิจข้อมูลซึ่งกำลังเข้ามามีบทบาทต่อกระบวนการตรวจ ประเมิน และรับรองมากยิ่งขึ้น CABs ในหลายประเทศจึงเริ่มปรับตัวสู่ระบบ Digital Trust ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลการรับรอง การออกใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Certificates) และการเชื่อมโยงข้อมูลแบบ Machine-readable เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว ความโปร่งใส และลดความเสี่ยงจากการปลอมแปลงเอกสาร ขณะเดียวกัน แนวโน้มของการตรวจประเมินทางไกล (Remote Assessment) และการตรวจประเมินผสมผสาน (Hybrid Assessment) ยังคงได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่มีการดำเนินงานข้ามประเทศหรือมีห่วงโซ่อุปทานที่ซับซ้อน แนวทางดังกล่าวช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการตรวจประเมิน ลดต้นทุนด้านเวลาและการเดินทาง และช่วยให้กระบวนการรับรองสามารถดำเนินต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยงหรือภาวะวิกฤต และประเด็นสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจในระดับสากลคือการเชื่อมโยงระหว่างระบบการประเมินความสอดคล้องกับการกำกับดูแลเอไอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลังจากทไ่อเอสไอเผยแพร่มาตรฐาน ISO/IEC 42001 เมื่อปี 2566 (ค.ศ.2026) แล้ว หน่วยตรวจสอบรับรองทั่วโลกก็ได้เตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินระบบเอไอ ทั้งในด้านความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ ความปลอดภัย รวมทั้งจริยธรรมของอัลกอริทึมซึ่งอาจกลายเป็นหนึ่งในบทบาทสำคัญของ Conformity Assessment ในอนาคตอันใกล้

หากท่านสนใจข้อมูลองค์ความรู้หรือการฝึกอบรมด้านมาตรฐานการตรวจสอบและรับรอง สามารถสอบถามข้อมูลได้ที่ฝ่ายบริการเทคนิค โทรศัพท์ 026171723 – 36 Email: ratchada@masci.or.th ; kullathida@masci.or.th

Data protection

Landing page template

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nulla pretium quam eu odio sodales aliquam. Curabitur sit amet mi molestie tellus facilisis tristique a et risus. Nullam purus nisi, hendrerit laoreet pretium nec, fringilla eu libero.

READ MORE

ปลดล็อกศักยภาพข้อมูลระดับผลิตภัณฑ์ก้าวสู่มาตรฐานที่เป็นหนึ่งเดียว

ปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อทิศทางเศรษฐกิจโลก ทำให้การวัดผลและการรายงานข้อมูลด้านคาร์บอนจึงทวีความสำคัญยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ความท้าทายที่สำคัญที่สุดที่องค์กรทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ก็คือ การกระจายของมาตรฐานและข้อมูลนั้นเอง ประเด็นดังกล่าวถูกหยิบยกขึ้นมาในการสัมมนาออนไลน์ เรื่อง “ISO-GHG Protocol Product-Level Carbon Accounting: What’s Next?” เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2569 ซึ่งจัดขึ้นโดย International Organization for Standardization และ Greenhouse Gas Protocol ซึ่งดำเนินงานร่วมกันโดย World Resources Institute และ World Business Council for Sustainable Development โดยการสัมมนาได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับการบัญชีก๊าซเรือนกระจกจากมุมมองระดับองค์กรไปสู่การวิเคราะห์เชิงลึกในระดับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความโปร่งใสความสามารถในการเปรียบเทียบ และความน่าเชื่อถือของข้อมูลตลอดห่วงโซ่คุณค่า สรุปสาระสำคัญได้ 3 ประเด็นหลักดังต่อไปนี้

1. ทำโมข้อมูลระดับผลิตภัณฑ์ (Product-Level Data) จึงมีความสำคัญ หลักการด้านการบริหารจัดการที่ว่า “สิ่งที่ไม่สามารถวัดได้ ก็จะไม่สามารถบริหารจัดการได้” (You can’t manage what you can’t measure) ยังคงเป็นความจริงเสมอ

ทั้งนี้ ในบริบทของความยั่งยืน การขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เห็นผลจริงก็จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ในระดับผลิตภัณฑ์มากกว่าการใช้ค่าเฉลี่ยหรือการประมาณการทางสถิติ ข้อมูลระดับผลิตภัณฑ์ช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในห่วงโซ่อุปทานสามารถตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ (Real-world Decision-making) ไม่ว่าจะเป็นการเลือกวัตถุดิบ การปรับปรุงกระบวนการผลิต หรือการขนส่ง เมื่อเราทราบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่แท้จริงของสินค้าแต่ละชนิด องค์กรก็จะสามารถระบุ Hotspots ของการปล่อยก๊าซ และดำเนินการแก้ไขได้อย่างตรงจุด นอกจากนี้ ยังสามารถสนับสนุนแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

2. มาตรฐานที่เป็นหนึ่งเดียวช่วยลดความซ้ำซ้อนเพิ่มความโปร่งใส ปัจจุบัน โลกมีกรอบการทำงานและมาตรฐานการ

วัดปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่หลากหลายซึ่งแม้จะมีจุดประสงค์ที่แต่อาจก่อให้เกิดความสับสนและภาระแก่ผู้ประกอบการ

แนวคิดเรื่อง Harmonized Global Standards จึงเป็นเรื่องที่ไอเอสโอ และพันธมิตรระดับสากลกำลังเร่งผลักดันให้เกิดขึ้นด้วยการลดความกระจัดกระจายของมาตรฐาน (Reducing Fragmentation) ซึ่งจะช่วยให้อุตสาหกรรมมีความน่าเชื่อถือและสามารถเปรียบเทียบกันได้ข้ามอุตสาหกรรมและข้ามพรมแดน

เมื่อมาตรฐานได้รับการประสานให้เป็นหนึ่งเดียว ผู้กำหนดนโยบายจะสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการออกมาตรการจูงใจหรือกระตุ้นที่จับต้องได้ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ความโปร่งใสของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันทั่วโลกจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความเสี่ยงของข้อกล่าวหาเรื่องการฟอกเขียว (Greenwashing) และสร้างความเชื่อมั่นให้

กับนักลงทุนและผู้บริโภคได้ในระยะยาว 3. พลั้วแห่งความร่วมมือและการขับเคลื่อนเชิงระบบ การแก้ไขปัญหาสภาพภูมิอากาศไม่ใช่ภารกิจขององค์กรใดองค์กร

หนึ่งหรือใช้เพียงมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งแต่ต้องอาศัยฟันเฟืองที่สอดประสานกันดังเช่นความร่วมมือระหว่างไอเอสโอ และ GHG Protocol ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการสร้างมาตรฐานที่สมบูรณ์โดยการนำความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานเทคนิคของไอเอสโอมาผสานกับกรอบการบัญชีก๊าซเรือนกระจกที่เป็นที่ยอมรับระดับโลกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือภายใต้ COP30 และอนาคตที่คาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่อาจเป็นเสมือนใบผ่านทางหรือ Passport ของผลิตภัณฑ์ในตลาดโลก การตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลระดับผลิตภัณฑ์และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลเท่านั้น แต่เป็นโอกาสทางกลยุทธ์สำหรับธุรกิจที่ต้องการความยั่งยืนอย่างแท้จริงด้วย ทั้งนี้ มาตรฐานสากลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Harmonized Global Standards) และหารวมเป็นหนึ่งเดียวได้ก็จะเป็นสะพานที่เชื่อมต่อความพยายามของทุกภาคส่วนเข้าด้วยกันเพื่อเปลี่ยนคำมั่นสัญญาไปสู่การปฏิบัติที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างโลกที่สมดุลและยั่งยืนสำหรับคนรุ่นต่อไป หากท่านสนใจข้อมูลองค์ความรู้หรือบริการทวนสอบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ สามารถติดต่อได้ที่โทรศัพท์ 02-617-1727 หรืออีเมล nannapas@masci.or.th

- ที่มา:
- <https://www.iso.org/contents/news/2026/02/iso-and-ghgp-launch-webinar.html>
 - <https://www.facebook.com/reel/863348589368962>